

Corneliu FLOREA

POLEMOS: CUM SE RATEAZĂ UN CRITIC LEFEGIU

„În ultimii ani am citit mai mult de o mie de cărți proaste”

Alex Ștefănescu

(În volumul său „Cum te poți rata ca scriitor”)

DRAGĂ DOMNULE ALEX ȘTEFĂNESCU,

Mă aflu în România. Printre cărțile primite și discutate cu amici mei se află și volumul DVS despre ratați prin ratări, cunoscându-mi-se atracția față de critica argumentată obiectiv și polemica picantă, indiferent din ce domeniu. Volumul DVS m-a interesat mult, chiar dacă sunteți doar un critic literar, deci un intermediar limitat, limitat în aria literaturii, vă apreciez, dar în același timp simpatia mea față de DVS este doar din compasiune, adică milă mai pe românește, acum, când înțeleg ce traumă neuropsihică va cauzat citirea a o mie de cărți proaste în ultimii ani. O adevărată tortură a scoarței cerebrale, ce vă poate chiar deregla definitiv, pentru că din punct de vedere neurofiziologic o mie de cărți proaste citite, una după alta, va poate prosti definitiv. S-a întâmplat și cu alții mai mari.

Deasemenea, amicii mei sunt îngrijorați de consecințele acestei acțiuni neglorioase – cum o numiti – dar profund dăunătoare intelectului DVS de mare critic literar, când împreună am analizat intensitatea cu care v-ați autoflagelat neuronii. Am calculat, e drept cu aproximație, că ați citit o carte proastă la două zile și în a treia zi, ați scris

despre ea cât vi s-a părut de proastă, în conformitate cu standardelor personale de critic cu vechime la Nicolae Manolescu. Astfel, iată, acoperim timpul ultimilor ani, cuprinzând aproape un deceniu, ținând cont că, oricât de mare critic maratonist ar fi cineva, cineva ca DVS, are nevoie de timp și pentru altele, cel puțin pentru necesitățile fiziologice (necesitățile fiziologice nu sunt numai cele de la WC, cum știu criticii literari)

Săracu' domn 'Alex a fost concluzia amicilor mei din jurul unei mese de terase unde ne aflam și cu toții am ridicat paharul, compasional, în sănătatea lui domn' Alex, saracu, cum s-a nenorocit el citind o mie de cărți proste, jefindu-se pentru prestigiul literaturii! Unul dintre noi v-a comparat cu un veritabil Don Quihote de București, care nu se luptă cu învechite mori de vânt, ci cu marea neagră pe hârtie. Tulai Doamne, ce critic titan! Din această stare de compatimire admirativa sau de admirație compătimentoare, s-a iscat o nedumerire: cum a știut el că sunt o mie de cărți proaste dacă nu a citit și o mie de cărți bune? Lipsesc elementele necesare de comparație! Poate ca a citit și o mie de cărți bune în același timp și-a dat unul dintre noi cu părerea, nefastă, pentru că imediat a fost penalizat să plătească, peste rând, la toți de față un alt rând fiindcă îi lipseau argumentele: nu se putea citi în același timp și o mie de cărți bune din două motive. Unul era timpul, celălalt cărțile bune. Timpul era potrivit: nu-i mai rămânea nici de necesitățile fiziologice.

Cel ce trebuia să platească având dreptul la apărare, a replicat că mari critici bucureștenii nici nu citesc, ca lumea, cărțile pe care le recenzează doar le răsfoiesc superficial, apreciază subiectiv în funcție de bisericuțe și clanuri literare, obligații, simpatii și antipatii. În această manieră de critică literară bucureșteană Alex Ștefănescu poate digera două cărți pe zi: una buna și una rea, deci poate compara. Astfel, de dragu' lu' domn' Alex s-ar putea înghesui răsfoirea a două mii de cărți în ultimii ani. Aiurea, dar toleranți fiind, l-am lăsat să vedem cât se va zbate să dovedească ca s-au scris o mie de cărți bune în ultimii ani. Amicul nostru s-a chinuit adunând la un loc „ușa” lui Liiceanu cu „femeile iubite” de Cărtărescu cu „îngerii” lui Pleșu și „prezervativele” supleantului Petre Popescu. Degeaba! Nu s-a lăsat, a mai adăugat și pe cei ce îi perie cu lauda critică domn' Alex: Patapievici & ICR company, Manolescu & USSR company, Tismaneanu & Băsescu company. Tot degeaba, deși am acceptat și gogoșa că și Băsescu are multă literatură buna de sertar, rămasă prin sertare, dosare și în groapa de la Berevoiești! În această hilară efervescență, în care încercam să adunăm o mie de cărți bune pentru comparație, aflăm cu stupefație, că domn Alex, după douăzeci de ani de redactorie la Romania Literară a zburat de acolo la Cultura lui Gusti Buzura. Argumentul a fost: s-a prostit! Era previzibil după ce citise o mie de cărți proaste. Chestie de cauză și efect, pe care o cunoștea și dobașul din Doroiea, numai marele critic de Romania Literară habar nu avea. A avut totuși noroc, putea fi mai rău, în literatura de specialitate a psihiatriei se dau cazuri de tâmpenie definitivă după lectura doar a câtorva cărți proaste. și norocul nu l-a părăsit din moment ce a ajuns la baciul Gusti, care o fost un mare doctor pe la clinicile cele mari ale Clujului, îl va ține sub observație. Noi, însă, înlocuim Manolescu & USSR company cu Gusti&cultura.

Ne-am posomorât, privind cu scepticism prognosticul și viitorul criticului Alex Ștefănescu, care s-a **ratat** datorită lecturilor proaste sau doar rasfoind-le și nu a mai ramas redactor-șef până la sfârșitul vieții precum rămân papii, rabinii sau patriarhii, să păstorească după canoane sale critice literatura română. Ce soarta paradoxală; acum când toți cititorii de rând se luminează citind, numai domn Alex s-a întunecat, s-a prostit citind și a fost trimis la plimbare. Ce soartă de ratat!

Pe undeva, mă simt și io jenat având în vedere ca printre cele o mie de cărți proaste a trecut și POLEMOS, volumul meu de pamflete și polemici, ce ar fi contribuit la deteriorarea neuropsihică a marelui critic. Îmi pare rău, maiestru dacă e așa, dar, trebuie să recunoașteți, cel puțin în sinea DVS, că și în cazul meu ați dat în gropi!! Întâi, io nu-s scriitor înregimentat, dar am dreptul să scriu ce vreau io, cum vreau io! Dacă credeți că am săvârșit o infractiune chemați-mă în instanță, mi-ați face mare plăcere! După părerea DVS sunt nepriceput, rudimentar și agramat, se prea poate, dar trebuia să știți până acum, că și noi, aștia, cu un IQ mai mititel facem parte din marea democrație care stă pe buzele elitelor literare bucureștene la TV prin singtama libertatea de expresie garantată! Bună glumă. Al doilea, prin acest op de 250 de cărți proaste, printre care ati afișat și volumul meu POLEMOS, pentru că l-am criticat argumentat pe Roman Patapievici, ați dat dovadă de superficialitate în lectură și gândire, subiectivism de trupă mărunță și de slugarnicie cât vi se pretinde. Vă întreb: dacă îl laudam pe Patapievici și Tismaneanu era o carte bună, îmi dădeți și-un premiu, îmi puneati poza la gazetă? Știu că nu raspundeți, v-am mai scris o scrisoare foarte deschisă, despre folosința inteligenței în diferite scopuri, a fost publicată. Ați tăcut, ca struțul african în anumite situații, poltron!

În volumul pe care-l discutăm, Cum te poți rata ca scriitor, vă erijați în mare maestru al criticii literare, judecător de drept divin, când în fapt un critic literar nu este mai mult decât un intermeriar oarecare între cel ce scrie ce vrea, cum poate și cititorul ce își alege ce vrea, ce-l place lui. Gusturile-s pe măsura fiecăruia, zice și Mătușa Augustina din Prundul Bârgăului. În opul DVS, cântăriți și judecați poezii și scriitorii mai abitir decât în judecata de apoi pictată de Michelangelo în Capela Sixtina. Bravo domn Alex! Sunt convins ca știți prea bine că în restul lumii critica literară nu se face precum la București, unde vă comportați ca niște sfinți ortodocși cu sufletele sărmanilor condeieri, care vor și ei să ajungă mai aproape de altarul literaturii române pe care s-au așezat cu curul boierii minții dâmbovițeni: Pata, Preșu, Lichi, Cârta. În al treilea rând, mulți cititori români se întreabă între ce fel de cărți ati așeza și volumul POLITICE al lui Roman Patapievici, care a scris: Pututuroșenia abisală a sufletului românesc..., spirocheta romanească își urmează cursul până la erupția terțiară, subreptice, tropăind vesel într-un trup inconștient, până ce mintea va fi în sfârșit scobită, inima devine piftie iar creierul un amestec apos. – pag.49, ediția 1996. Aud, maiestru, răspundeți!? Roman Patapievici, nu scrie asta despre Ion Iliescu cum îl scuzați în notița DVS. Ce nu spune omul la nervi, ci despre sufletul românesc, adică al nostru, al romanilor. Am impresia că DVS, până acum la 63 de ani, cât și aveți, nu vă este clara noțiunea noastră de suflet românesc, pe care o persiflați precum Roman Patapievici, pe care l-ați uns drept unul dintre cei mai inteligenți români. Prostituație literară, maiestru! Iar prostituția asta nu vi se trage de la lecturi proaste, are cauze mult mai adânci, mai grave, incurabile.

În încheiere, vreau să vă spun; prin acest volum ați ratat să fiți un onest critic literar, și nu numai în cazul meu. Subliniez, în cazul meu, ați coborât la nivelul unui vardist intermediar viclean ocărându-mă pe mine și aparându-l pe Roman Patapievici care a denigrat / denigrează românii, țara, limba și cultura lor. Nu ne dați un exemplu asemănător cu el... din Israel, Rusia sau Anglia?

Cât privește ratarea mea ca scriitor pentru că l-am criticat pe „patibularul patapievici” să nu țopăiți de bucurie, nici să vă doară în olecran. Ceea ce scriu rămâne absolut la latitudinea și judecata cititorului, pentru el scriu, nu pentru intermediarii critici de azi care nu se deosebesc cu nimic de cei de după 23 August 1944. Reamintiți-vă, ma(i)estre, unde sunt laudătorii și laudații literaturii dintre 1945 și 1965 de pe malul

bucureștean al Dâmboviței!? Acolo veți fi și voi, cei de azi, în următorii douazeci de ani.
Parol!

Corneliu FLOREA

2010

Casa cu Flori – România